

Landsbygds- och infrastruktur-
departementet
li.remissvar@regeringskansliet.se
li.bb@regeringskansliet.se

Bättre information om hyresbostäder – kartläggning av andrahandsmarknaden och ett förbättrat lägenhetsregister (SOU 2023:65)

(Ert diarienummer LI2023/03518)

Sammanfattning

Migrationsverket välkomnar förslaget att Migrationsverket och andra myndigheter ska få elektronisk tillgång till lägenhetsregistret för att kunna använda uppgifterna i sin författningsreglerade verksamhet. Även förslaget i del två angående att tillföra uppgifter om förstahandshyresgäst till lägenhetsregistret tillstyrks i allt väsentligt. Emellertid är Migrationsverket tveksamt till att uppgifter om att Migrationsverket är förstahandshyresgäst ska vara tillgängliga i lägenhetsregistret för andra än myndigheter. I övrigt har Migrationsverket inga synpunkter på förslagen.

Migrationsverkets behov

Migrationsverket har tidigare efterfrågat direktåtkomst till lägenhetsregistret i en hemställan till Regeringskansliet¹ eftersom begränsningen av möjligheterna till eget boende för asylsökande (10 a § lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl., LMA) som började gälla 2020 medför att verket behöver veta var den sökande faktiskt bor. Tillgång till uppgifterna i lägenhetsregistret skulle göra det möjligt att kontrollera om sökandens uppgifter om boendet stämmer.

Verkets behov av uppgifter för detta ändamål kan förväntas minska betydligt om möjligheten att välja eget boende tas bort eller begränsas ytterligare, vilket har föreslagits i SOU 2022:64. Det kommer dock även fortsättningsvis att

¹ Se Migrationsverkets hemställan om direktåtkomst till lägenhetsregistret, 2021-09-13, dnr 1.1.2-2021-18043, Ju2021/03225.

finnas personer som omfattas av LMA som inte bor i verkets anläggningsboenden. Beträffande dem kvarstår behovet av att kunna avgöra var de faktiskt bor.

Även vid prövningen av andra typer av ärenden om uppehållstillstånd finns ett värde för Migrationsverket av att ha tillgång till registret. I ärenden med försörjningskrav skulle det då vara möjligt att kontrollera de uppgifter om lägenhetsstorlek som inkommer samt också lättare hitta falska hyresavtal.

Uppgifter om Migrationsverket som förstahandshyresgäst i lägenhetsregistret

Migrationsverket efterfrågar en närmare analys och övervägande angående konsekvenserna för asylsökande som bor i lägenheter med Migrationsverket som förstahandshyresgäst. Om uppgiften att Migrationsverket är förstahandshyresgäst för en viss bostadslägenhet lämnas ut skulle det kunna ses som ett indirekt offentliggörande av att den som bor där är asylsökande². Detta kan medföra risker för den enskilde då det är känt att flyktingspionage förekommer och att asylsökande är en särskilt utsatt grupp.

Dessa bostäder torde i regel inte räknas som specialbostäder enligt nuvarande reglering.

Bestämmelsen i 21 kap. 5 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL, till skydd för utlänningar gäller i hela den offentliga förvaltningen, men har en relativt begränsad räckvidd i jämförelse med 26 kap. 1 § och 37 kap. 1 § första stycket samma lag. De senare lagrummen rör sekretess i ärenden om bistånd åt utlänningar respektive vid utlänningskontroll.

Det bör övervägas om asylsökande som bor i bostäder med Migrationsverket som förstahandshyresgäst får tillräckligt sekretesskydd för uppgiften att de är asylsökande med den föreslagna regleringen. I annat fall skulle en särskild sekretessbestämmelse alternativt ett inkluderande av Migrationsverkets lägenhetsbestånd i kategorin övrig specialbostad kunna ge ett sådant skydd.

Detta remissvar har beslutats av undertecknad generaldirektör efter föredragning av verksjuristen Mariette Skagerö. I den slutliga handläggningen har även rättschefen Carl Bexelius och rättsenhetens chef Åsa Nyblom deltagit.

Maria Mindhammar

² Jfr Kammarrätten i Jönköping dom 2012-06-05 i mål nr 1334-12